

Inovované půdoochranné postupy u brambor a jejich vliv na stav porostů na Vysočině

21.7.2022 - Eva Neuwirthová | Krajský úřad Kraje Vysočina

Mezi nová půdoochranná opatření patří:

- 1) Nepřerušný žlábek na vrcholu hrůbku. Výhody tohoto opatření jsou: zvýšení zadržení vody, vsakování vody do profilu hrůbků, efektivnější využití vody rostlinami, zvýšení využití živin rostlinami, snížení povrchového odtoku, snížení odnosu půdy (eroze).
- 2) Miskovitý tvar vrcholu hrůbku a vyměščená nekolejová brázda. Výhody tohoto opatření jsou: celkové rozšíření vrcholu hrůbků, vyměščení středové nekolejové brázdy, vrchol hrůbku má v průřezu miskovitý tvar zešíkmený směrem k nekolejové brázdě, v nekolejové brázdě jsou vytvořeny čechrané důlky, úprava zajišťuje, že voda nestéká z vrcholu hrůbku po jeho bocích do brázdy, ale naopak je přiváděna na střed hrůbku. Zde může snadněji vsakovat do profilu hrůbku.
- 3) Úprava sazeče brambor – modulátor tvaru hrůbků. Výhody metody důlkování a hrázkování: snižuje vodní erozi (pravidla DZES), vlaha je směřovaná do oblasti hlíz a kořenů, díky lepšímu zadržení vody snižuje vláhový deficit, snižuje odtok vody i na svažitých pozemcích.
- 4) Kypření hrůbků s přihnojením strojem Varior 500. Výhody tohoto opatření jsou: nový koncept stroje, který je chráněn dvěma patenty; provádí se před vzcházením nebo na začátku vzcházení brambor; inovativnost řešení je v automatickém navádění krajních pracovních jednotek do dvojřádků; Varior rozrušuje půdní krustu a současně aplikuje minerální hnojivo do kořenové zóny hlíz, obnovuje důlky v nekolejové brázdě; technologie zvyšuje zadržení (infiltraci) vláhy v hrůbcích a působí protierozně. Stroje Varior -6 řádkový jsou v ČR pouze dva.

Pomocí výše uvedených opatření je možné zachytit až 30 mm vody během dešťových srážek a sníží se odtok vody o 10–12 mm (z důlků). V průměru se uvádí zadržení vody u hrůbků – 1 důlek / 2 l vody.

„Zemědělská výroba společně s navazující potravinářskou výrobou patří mezi tradiční odvětví Kraje Vysočina. Vysočina je bramborářský kraj a celá třetina domácí produkce brambor České republiky je vyprodukovaná v našem kraji. Právě proto věnujeme této komoditě významnou pozornost. Finančně byly podpořeny projekty k omezenému používání pesticidů při pěstování brambor v ochranném pásmu vodní nádrže Švihov a dále byla zpracována studie Historie bramborářství na Vysočině ke zvýšené informovanosti o dané komoditě. Jsem ráda, že můžeme vidět inovované půdoochranné postupy u brambor, protože pěstování brambor v Kraji Vysočina stále zůstává doménou tohoto kraje,“ uvádí závěrem ukázek inovovaných postupů vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Kraje Vysočina Eva Horná.

Kromě ukázek inovovaných půdoochranných postupů u brambor bylo možné zhlédnout na farmě Valečov i políčka s výsadbou tzv. „funkčních potravin.“ Mezi zkoumanými rostlinami byly např.: šťavelka hlíznatá, melok hlíznatý, jam čínský, povijnice batátová, jakon. Tyto rostliny se zkoumají z důvodu svých pozitivních vlastností pro léčebné účely. Hlízy některých výše uvedených rostlin obsahují poměrně vysoké množství inulinu, jsou vhodnou potravinou pro diabetiky. Listy čerstvé nebo sušené se používají na přípravu čaje při léčbě diabetu a cholesterolu.